

Dosarul nr. 2ra-2189/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – N. Arabadji

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Stela Blanaru împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea ordinului privind aplicarea sancțiunii disciplinare,

împotriva deciziei din data de 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, s-a menținut hotărârea din data de 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 12 iulie 2016 Stela Blanaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru”, actual Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (în continuare IP „Agenția Servicii Publice”), prin care a solicitat anularea ordinului nr.8sc din 17 mai 2016 în partea aplicării sancțiunii disciplinare inspectorului superior Stela Blanaru sub formă de avertisment și repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000,00 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Stela Blanaru a indicat că activează în cadrul IP „Agenția Servicii Publice” în funcția de inspector superior al SEDP Botanica, mun. Chișinău.

Prin ordinul nr.8sc din 17 mai 2016, emis de către ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru” Stelei Blanaru pentru atitudine iresponsabilă față de obligațiile de serviciu, manifestată prin încălcarea prevederilor pct. 2.2, lit. a) ale Regulamentului de ordine internă i s-a aplicat sancțiune disciplinară avertisment.

Reclamanta a invocat dezacordul cu ordinul privind aplicarea sancțiunii disciplinare, în partea ce o vizează, considerându-l drept ilegal, emis cu încălcarea normelor în vigoare și cu ignorarea prevederilor legislației muncii, menționând că la 19 februarie 2016 una din colegele de serviciu a accesat datele cu caracter personal, prin sistemul utilizat la perfectarea actelor în cadrul documentării populației, inclusiv prin intermediul actelor accesate anterior de către Stela Blanaru, la exercitarea atribuțiilor de serviciu. În cadrul

anchetei de serviciu, colega de serviciu a recunoscut accesarea datelor în afara atribuțiilor de serviciu, motivând acest fapt prin simpla curiozitate.

A mai menționat că temei pentru aplicarea sancțiunii disciplinare a servit și faptul neraportării conducerii despre eventualele incidente și încălcări în sistemul de protecție a informației și pentru utilizarea resurselor informaționale în alt scop decât cel ce ține de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Stela Blanaru a susținut că resursele informaționale au fost accesate de aceasta doar la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, nu a dat nici un acord altor persoane să acceseze, prin intermediul său date cu caracter personal, precum și nici nu a avut posibilitatea de a raporta conducerii despre eventualele încălcări admise de alte persoane, în condițiile în care nici nu a cunoscut despre astfel de încălcări.

În opinia reclamantei, la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatorul a încălcat prevederile art.206, alin. (5) din Codul muncii, ori la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective, or circumstanțele obiective denotă direct că faptele invocate au fost în deplină concordanță cu prevederile legale și nu constituie abateri disciplinare.

De asemenea, angajatorul la emiterea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare a încălcat procedura de sancționare, ori ancheta de serviciu a fost efectuată cu depășirea unei luni de la comiterii presupusei abateri disciplinare, ca rezultat și ordinul de sancționare a fost emis cu depășirea termenul de o lună de zile din ziua constatării abaterii disciplinare.

Prin hotărârea din data de 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a anulat ordinul nr.8sc din 17 mai 2016, în partea aplicării sancțiunii disciplinare Stelei Blanaru, în rest s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei. (f.d. 132,133-137)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 12 septembrie 2018 a respins apelul declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”, a menținut hotărârea din data de 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a încasat de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 75 lei (f.d. 172,173-189)

Instanțele de judecată au concluzionat că pretenția Stelei Blanaru cu privire la anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare este întemeiată, ori angajatorul a efectuat ancheta de serviciu cu încălcarea procedurii prevăzută la art. 208 din Codul muncii, adică peste o lună de la data când a cunoscut de pretinsa abatere disciplinară, ori aceasta a fost inițiată în baza notei de serviciu nr. 8824 din 24 februarie 2016 și s-a finalizat prin încheierea cu privire la rezultatele anchetei de serviciu din data de 17 mai 2016.

De asemenea, instanțele de judecată au reținut că angajatul a aplicat sancțiunea disciplinară cu încălcarea art. 209 din Codul muncii, or sancțiunea disciplinară se aplică imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua comiterii, în speță 23 februarie 2016, fiind ziua constatării abaterii disciplinare.

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral instanțele de judecată au concluzionat că aceasta este neîntemeiată, ori prin prisma art. 329 din Codul muncii angajatorul este obligat să repare prejudiciul moral cauzat salariatului în legătură cu

îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, în speță, Stela Blanaru nu a dovedit faptul că prin emiterea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare avertisment i-ar fi fost cauzate careva suferințe fizice sau psihice.

Subsecvent celor reținute instanțele de judecată au ajuns la concluzia de a încasa de la IP „Agenția Servicii Publice” cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 22 august 2019 a depus recurs IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 194-199)

În motivarea recursului IP „Agenția Servicii Publice” a indicat că atât instanța de fond cât și instanța de apel au interpretat greșit că angajatorul a depășit termenul de o lună pentru depistarea încălcărilor, ori acest termen nu a fost depășit.

Mai mult, nici instanța de fond, nici instanța de apel nu au adus nici un contraargument cu privire la abaterea disciplinară comisă de către Stela Blanaru, iar argumentele invocate de către IP „Agenția Servicii Publice” au rămas neexamine.

IP „Agenția Servicii Publice” a susținut că ordinul nr.8sc din 17 mai 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Stelei Blanaru este emis în conformitate cu prevederile legislației muncii și nu există temei de a fi anulat. Instanțele de judecată nu au luat în considerație art.201 din Codul muncii, ori disciplina muncii este definită ca fiind obligația tuturor salariaților de a respecta regulile de comportare stabilite de Codul muncii, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității.

La 30 octombrie 2019 Stela Blanaru a depus referință la recursul înaintat de către IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) ale Codului de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Cu toate acestea, pentru a evita un formalism excesiv, urmează să se țină cont de personalitatea celui ce contestă, dacă autoritatea publică a fost reprezentată de o persoană cu studii în domeniul juridic sau de un avocat pe parcursul procedurilor judiciare.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (cauzele Nicolae Popa versus România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence versus Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31). Mai mult, CtEDO a statuat că în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (cauzele Ponomaryov versus

Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

La caz, se constată că în instanța de apel IP „Agenția Servicii Publice” a fost reprezentată de către șeful- adjunct al Direcției juridice Daniel Codrean în baza procurii nr. 01/2345 din 18 aprilie 2018, valabilă pe un termen de un an. (f.d. 156)

Prin procesul- verbal al Curții de Apel Chișinău rezultă că reprezentantul IP „Agenția Servicii Publice”, Daniel Codrean, a fost prezent la ședința de judecată din data de 12 septembrie 2018. (f.d. 162-171)

La 12 septembrie 2018 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei contestate în prezența reprezentantului IP „Agenția Servicii Publice”, Daniel Codrean.

Decizia motivată a instanței de apel a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la 27 septembrie 2018.

La 11 octombrie 2018 Curtea de Apel Chișinău, prin scrisoarea nr. 10037 a remis în adresa participanților la proces copia deciziei contestate pentru cunoștință, inclusiv și în adresa IP „Agenția Servicii Publice”.(f.d. 190)

Recursul a fost înaintat la data de 22 august 2019 de către IP „Agenția Servicii Publice”. Reprezentantul recurentei a indicat că a depus cererea de recurs în termen, ori a luat cunoștință cu decizia contestată la 12 august 2019 ca urmare a satisfacerii cererii din 05 august 2019, prin care reprezentantul IP „Agenția Servicii Publice” a solicitat de a face cunoștință cu materialele dosarului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție la verificarea respectării art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, va ține cont de principiul res judicata, care protejează caracterul definitiv al deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, și de faptul că recurentul a fost reprezentat de o persoană cu studii în domeniul juridic și care deține funcția de șef- adjunct al Direcției juridice a Agenției Servicii Publice.

Conform jurisprudenței CtEDO (cauza Gurzhyy versus Ucraina 01 aprilie 2008), reclamantul s-a plâns că nu a primit copiile hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită. Curtea a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

În acest context completul reține că reprezentantul recurentei Daniel Codrean a formulat la 05 august 2019 o cerere, prin care a solicitat acordarea posibilității de lua cunoștință cu materialele dosarului, cerere care a fost executată la 12 august 2019.

Cu toate acestea la 27 septembrie 2018 decizia Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018 a fost publicată pe portalul instanțelor naționale de judecată. Decizia dată poate fi găsită pe www.cac.instante.justice.md, în compartimentul hotărâri, modulul de căutare după numărul dosarului 02-2a-8406-17042018.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus- menționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

În plus, conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Totuși instanța de recurs evidențiază că orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportat de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție pentru o bună administrare a justiției. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018. Or, după modificări art. 389, alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că, la data de 27 septembrie 2018 a fost publicată decizia din data de 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău pe pagina web sus-citată.

În plus, un raționament aparte al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că recurenta IP „Agenția Servicii Publice” a fost reprezentată în instanța de apel de către șeful- adjunct al Direcției juridice Daniel Codrean în baza procurii nr. 01/2345 din 18 aprilie 2018, care este persoană împuternicită, în conformitate cu art. 80, 81 ale Codului de procedură civilă, de a reprezenta și apăra interesele IP „Agenția Servicii Publice”, precum și să apere în fața instanței judecătorești drepturile IP „Agenția Servicii Publice”, acesta a fost în măsură să cunoască că, toate hotărârile judecătorești, cu excepțiile prevăzute de Regulamentul sus-citat, sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată. La fel, acesta a cunoscut prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă și modalitatea de publicare a hotărârilor, iar, după caz, trebuia să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate.

Având în vedere cele menționate supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data de 27 septembrie 2018 și a expirat la data de 27 noiembrie 2018.

Contrar celor stabilite, instanța de recurs reține că recursul a fost înregistrat în greșita Curții Supreme de Justiție la data de 22 august 2019, mult prea târziu pentru a considera că dreptul de recurs a fost exercitat în termen.

Exigențele cuprinse în art. 434, alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție

de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a publicat în mod eficient, în termen restrâns, decizia din data de 12 septembrie 2018, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel, până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că recurenta și reprezentantul acesteia nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de recurs consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul IP „Agenția Servicii Publice”.

În aceeași ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag. 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantului la un proces echitabil.

Luând în considerare cele invocate, completul Colegiului constată că IP „Agenția Servicii Publice” a depus recursul în afara termenului de 2 luni prevăzut la art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433, lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la articolul 434.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către IP „Agenția Servicii Publice” ca inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. b), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas